alleen samen krijgen we corona onder controle

VNG ledennieuwsbrief Coronacrisis

Aan de leden

Datum
25 februari 2021
Kenmerk
COS/U202100157
Lbr. 21/015
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Nieuwsledenbrief coronacrisis nr. 26

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u opnieuw een overzicht van de actuele ontwikkelingen rond corona. Wij gaan in op de actualiteit rond de avondklok, het Nationaal Programma Onderwijs, de subsidiemogelijkheid voor corona-activiteiten voor jongeren, ondersteuning bij uitvoering coronacompensatie cultuursector, het openhouden van buurt- en dorpshuizen voor kwetsbare personen en de Regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).

Actualiteit rond de avondklok
Verlenging avondklok tot 15 maart a.s.
Het kabinet heeft besloten de avondklok te verlengen tot 04.30 uur in de ochtend van 15 maart. Op maandag 8 maart maakt het kabinet bekend hoe het daarna verder gaat met de avondklok. Het kabinet kiest voor handhaving van de avondklok om versoepelingen op andere terreinen mogelijk te maken. De Tweede en Eerste Kamer hebben vorige week ingestemd met de spoedwet over de avondklok. Het hoger beroep in de zaak van Viruswaarheid dient op vrijdag 26 februari a.s. Deze uitspraak kan gevolgen hebben voor de juridische basis van de 26.000 uitgedeelde coronaboetes.

Avondklok en verkiezingen 17 maart a.s.
Het kabinet heeft aangegeven dat als de avondklok op woensdag 17 maart nog van kracht is, stemmers en stemmentellers zich niet aan de avondklok hoeven te houden. Stemlokalen zijn tijdens de verkiezingen open tot 21.00 uur.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Nationaal Programma Onderwijs

Kansen bieden aan studenten en leerlingen

Om de huidige generatie leerlingen en studenten alle kansen op volwaardig onderwijs en een goede toekomst te bieden, komt het kabinet met een Nationaal Programma Onderwijs. Hiervoor wordt in totaal € 8,5 miljard vrijgemaakt (voor gemeenten in totaal € 346 miljoen). De maatregelen zijn gericht op herstel én ontwikkeling van het onderwijs, op het inhalen én compenseren van vertraging en op het ondersteunen van leerlingen en studenten in het onderwijs die het moeilijk hebben.

Rol gemeenten

Gemeenten hebben in dit nationaal plan een rol toebedeeld gekregen in voorschoolse educatie en funderend onderwijs. Zij krijgen extra geld om in samenwerking met scholen, kinderopvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere partijen activiteiten aan te bieden om de vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak aanvullend te stimuleren. Gemeenten moeten zorgen voor een lokale, integrale en meerjarige aanpak.

Beschikbare bedragen per jaar en verdeling tussen gemeenten

In totaal is voor gemeenten een bedrag van € 346 miljoen opgenomen, waarvan € 80 miljoen in 2021, € 182 miljoen in 2022 en € 84 miljoen in 2023. Gemeenten met veel leerlingen met het risico op een onderwijsachterstand ontvangen een hogere bijdrage. Hoe de extra middelen bij gemeenten terecht komen en hoe ze precies verdeeld worden zal de komende weken in de uitwerking van het plan duidelijk worden. De VNG wordt betrokken bij deze uitwerking.

Eerdere brief minister Slob aan gemeenten

Per brief heeft minister Slob eerder de wethouders Onderwijs van alle gemeenten opgeroepen om waar mogelijk een bijdrage te leveren aan de verbetering van kwaliteit van advisering en instroom in het voortgezet onderwijs om de kansen van leerlingen te vergroten.

- Nationaal Plan Onderwijs: € 346 miljoen voor gemeenten (nieuwsbericht, 19 februari 2021)

Mogelijkheden fysiek onderwijs op externe locaties nog onduidelijk

Bij de opening van het voortgezet onderwijs heeft de minister aangegeven dat de mogelijkheid bestaat om fysiek onderwijs te geven op externe locaties, zoals theaters en bioscoopzalen. Op welke manier dit kan en onder welke voorwaarden wordt op korte termijn nader uitgewerkt.

Subsidiemogelijkheid voor corona-activiteiten voor jongeren

Jeugdpakket Rijk en Maatschappelijke Diensttijd (MDT)-subsidie

Jongeren hebben tijdens de coronacrisis te maken met eenzaamheid, onderwijsachterstanden, gebrek aan stageplekken, werkloosheid, schulden en stress. Om jongeren in coronatijd beter te kunnen ondersteunen is door het Rijk in totaal € 58,5 miljoen vrijgemaakt voor een breed jeugdpakket. Dit jeugdpakket is gericht op de start van een dialoog met jongeren, de organisatie van activiteiten, jongerenwerk en extra aandacht voor de mentale weerbaarheid van jongeren. Vanuit het beschikbare budget is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor de MDT. Dit subsidiebedrag is beschikbaar voor gemeenten om maatschappelijke activiteiten te organiseren met en door jongeren samen met MDT-organisaties. Daarnaast wordt € 40 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld. De resterende € 3,5 miljoen is bestemd voor organisaties in het maatschappelijk- of jeugdveld. Gemeenten kunnen tot 12 maart a.s. (12.00 uur) een MDT-subsidie aanvragen voor een bedrag van maximaal € 50.000 om met en voor jongeren

maatschappelijke activiteiten mogelijk te maken in coronatijd. De projecten moeten expliciet zijn gericht op de stimulering van jongerenparticipatie binnen gemeenten.

Aanvragen subsidie
Gemeenten kunnen via de website van ZonMw een subsidieaanvraag doen. Naast de voorwaarden en criteria biedt de website een overzichtelijk afwegingskader om na te gaan wat MDT voor individuele gemeenten kan betekenen.

- Aanvraag indienen + Afwegingskader (website ZonMw)
- Subsidie-oproep (website ZonMw)

Ondersteuning bij uitvoering coronacompensatie cultuursector
Gids Corona, cultuur en gemeenten
De VNG heeft in de afgelopen periode veel vragen ontvangen van gemeenten en vanuit de culturele sector over de omvang en mogelijkheden van de coronacompensatie van het Rijk voor de lokale cultuur. Daarom heeft Berenschot in opdracht van de VNG een gids opgesteld die gemeenten ondersteuning biedt bij het verlenen van financiële steun aan de lokale culturele infrastructuur.
De gids geeft duidelijkheid over de hoogte van de coronacompensatie aan gemeenten en over de financiële situatie van de diverse typen lokale culturele instellingen. De gids gaat in 5 los te lezen hoofdstukken in op:

- de kenmerken van de diverse cultuursector ten aanzien van structuur, financiering en werkgelegenheid
- de noodsteun die voor de cultuursector beschikbaar is, en de vorm en omvang daarvan
- voorbeelden van gemeentelijke steunmaatregelen, ook in relatie tot staatssteun
- perspectief voor de cultuursector na de coronacrisis, aan de hand van een scenarioverkenning van Berenschot
- agenda's voor gesprekken tussen gemeenten en het veld over actuele vraagstukken.

De gids is opgesteld in samenwerking met medewerkers van gemeenten, de VNG en uit de sector. De gids wordt digitaal gepubliceerd en bevat links naar actuele informatie en goede gemeentelijke voorbeelden.

- Informatiegids Corona, cultuur en gemeenten

Toegekende compensatie voor cultuur
Het Rijk heeft in 2020 aan gemeenten bijna € 170 miljoen verstrekt, waarvan € 120 miljoen via de algemene middelen van het gemeentefonds en € 48,5 miljoen via 3 rijkscultuurfondsen. Voor de eerste helft van 2021 is er tot nog toe € 150 miljoen aan rijkssteun voor de lokale cultuursector via gemeenten beschikbaar. Mocht uit onderzoek blijken dat dit te weinig is dan heeft het Rijk aangegeven alvast een bedrag hiervoor gereserveerd te hebben.

Openhouden van buurt- en dorpshuizen voor kwetsbare personen
Er zijn signalen dat gemeenten voornemens zijn om buurt- en dorpshuizen en wijkcentra te sluiten voor alle activiteiten. Het is echter de bedoeling dat deze locaties wel openblijven voor besloten en georganiseerde activiteiten, onder de voorwaarde dat deze alleen gericht zijn op maatschappelijke ondersteuning van kwetsbare personen.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
Gemeenten zijn momenteel druk bezig met de uitwerking van de Regeling TONK. Met de regeling, die neerkomt op een versoepeling van de gemeentelijke beleidsregels voor bijzondere bijstand, kunnen huishoudens geholpen worden die ten gevolge van de coronamaatregelen een terugval in hun inkomen hebben en daardoor de noodzakelijke kosten van het bestaan voor het huishouden niet meer kunnen betalen. Daarbij komen vragen van gemeenten naar voren over de toepassing van de regeling.

Het is de bedoeling dat de TONK ruimhartig wordt toegepast, zeker voor de groepen die geen aanspraak kunnen maken op andere regelingen en een grote terugval in inkomen kennen. Gemeenten wordt gevraagd de regeling zo in te richten dat de tegemoetkoming huishoudens ondersteunt in de betaling van hun vaste lasten en hen daarmee verder helpt. De gemeente is bevoegd om eigen toekenningsregels op te stellen. Dat is nodig omdat het ondoenlijk en onwenselijk is om alle noodzakelijke kosten zonder meer te vergoeden als mensen de kosten zelf kunnen betalen.

Daarnaast hebben gemeenten ook vragen over het beschikbare budget. Hierover is de VNG nog in gesprek met het ministerie. Het is niet de bedoeling dat gemeenten financiële risico's lopen. De VNG dringt daarom ook bij het Rijk op aan om voldoende financiële middelen ter beschikking te stellen. Gemeenten waarbij een tekort dreigt te ontstaan, worden opgeroepen dit tijdig aan te geven bij de VNG.

- Handreiking voor gemeenten over TONK beschikbaar (nieuwsbericht, 19 februari 2021)

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur